

• GLASNIK HRVATSKOGA PLEMIČKOG ZBORA •

BROJ 3

TRAVANJ, 2005.



Uvodnik

U prethodnom, 2. broju Glasnika Hrvatskoga plemićkog zbora, tiskanom u svibnju 2003., pisac ovih redaka je u dužem Uvodniku skrenuo pozornost na potrebu da se glasilo Zbora pojavljuje u redovitim, po mogućnosti godišnjim intervalima, naglašavajući ipak teškoće koje će takvim, vjerojatno unisonim željama, stajati ili su stajale na putu. Onome što je u toj prigodi rečeno nema se, u osnovi, mnogo novoga dodati. Kao što je to najčešće slučaj, barem kad su u pitanju udruge sličnoga profila, tiskanje odgovarajućega glasila možda je i najboljim pokazateljem obamrlosti ili vitalnosti udruge; u našem je slučaju objavljivanje 3. broja Glasnika HPZ-a znakom da Zbor »živi«, što ne umanjuje činjenicu da taj »život« možda više nalikuje preživljavanju, nego dinamičnom organizmu kakvog bismo, vjerujem, svi s radošću priželjkivali. Glasnik HPZ-a namijenjen je obavještanju članova o različitim aktivnostima Zbora, o različitim aktualnim zbivanjima, odnosno realiziranim ili samo priželjkivanim, ali neostvarenim inicijativama.

Prelistavajući dosadašnje brojeve Glasnika HPZ-a zaključili bismo da su unatoč njegovu razmjerno skromnom opsegu i, rekli bismo, razumljivim limitirajućim okolnostima, ipak dva objavljena sveska opravdala naša očekivanja. U njima su, među inim, naznačene i najvažnije aktualnosti u radu Zbora, ali i dileme koje se pojavljuju glede, primjerice, Statuta Zbora, kriterija za prijem u članstvo, statusa pojedinih članova i sl., a u širem smislu i osmišljavanja njegova djelovanja u buduć-

Sadržaj:

- 1 Uvodnik
- 3 Zasjedanje Velikog vijeća HPZ-a 2003. godine u Zagrebu
- 4 Heraldika - povijesna ili aktualna društvena činjenica?
- 7 Hrvatski skladatelji 20. stoljeća
- 8 Hrvatski Plemićki zbor - program rada 2005.
- 9 Naši novi članovi
- 11 In memoriam
- 12 Galerija i stranice HPZ-a na svjetskoj mreži
- 13 Iz aktivnosti HPZ-a
- 15 O lažnom predstavljanju - povodom objave knjige »Frankopani. Primjer ugleda rodova tijekom 17. st. u Europi«
- 19 Plemići na izletu u Mađarskoj

nosti. Ne treba tajiti da su se oko mnogih potaknutih dilema mišljenja pojedinaca često razilazila. Ponekad je, čini nam se, bilo teško dosegnuti dovoljnu razinu jednodušnosti u stavovima i pogledima na pojedina pitanja. Sve to, međutim, nije bilo razlogom da Zbor ne nastavi s djelovanjem, što je ipak postignuće koje ne bismo smjeli podcjenjivati.

Potrebno je u ovoj prigodi podsjetiti se da se ovaj broj našega glasila, koji bi svjetlo dana trebao ugledati uoči održavanja naše redovite godišnje skupštine, VII. sjednice Velikog vijeća Hrvatskog plemićkog zbora, pojavljuje u godini značajnog jubileja, 10 obljetnice kontinuiranoga djelovanja! Zbor je, naime, osnovan u studenome 1995. u Zagrebu! Zasjedanja Velikog vijeća HPZ-a koja su potom uslijedila organizirana su bila u Ninu i Zagrebu, zatim u Kninu te još jednom u Zagrebu, potom i u slikovitom Samoboru, a naposljetku i po treći put u Zagrebu. Sadašnje, VII. zasjedanje HPZ-a, također se održava u Zagrebu, i ovaj put, poput prethodnog, VI. zasjedanja, u reprezentativnim gornjogradskim prostorima Hrvatskog povijesnog muzeja. Ovo zakašnjelo zasjedanje – ono je, naime, trebalo biti organizirano još u prethodnoj, 2004. godini, ali je iz mnogih razloga sve do ovoga trenutka višekratno odgađano – ima i dodatno značenje, jer je na njegovom dnevnom redu i izbor novih članova radnih tijela Zbora, uključujući i njegova Predsjedatelja. Treba se nadati da novoizabrano vodstvo znati pronalaziti najbolja rješenja te da će Zbor voditi u interesu i na zadovoljstvo cjelokupnoga članstva. U tomu bismo ih svi zajedno trebali podržati i pružiti im pomoć kako bi mimoišli Scile i Haribde koje su dosadašnjem vodstvu stajale na putu.

Čitatelji će svakako primijetiti da su u broju Glasnika HPZ-a koji je pred nama objavljeni i prilozi kojima autori nisu članovi Zbora. Vjerujemo da je to koristan i u

svakom slučaju dobrodošao iskorak koji će nesumnjivo pridonijeti obogaćivanju sadržaja Glasnika i omogućiti podizanje njegove kvalitete, budući da odabrani tekstovi na stručan i kompetentan način tematiziraju fenomene koji su ili dio našeg povijesnog nasljeđa, ili su pak odraz aktualnih pojava koje, ako ni zbog čega, onda zbog naše vjerodostojnosti, nikako ne bismo smjeli ignorirati.

Da odviše ne duljimo i ne ponavljamo ono što je već bilo istaknuto u tekstu našega prethodnoga Uvodnika, osjećamo u ovoj prigodi obvezu zahvaliti se svima koji su sudjelovali u objavljivanju 3. broja Glasnika HPZ-a, poglavito, dakako, autorima tekstova, ali također i onima koji su trudom i entuzijazmom omogućili njegovo pojavljivanje. Koristim ujedno prigodu da se na kraju predsjedateljskog mandata zahvalim najbližim suradnicima, I. Celiju-Cegi, B. Cindru i Z. Barabašu, kao i G. A. Blažekoviću, odnosno M. Festetiću, koji su tijekom nekoliko proteklih godina ulagali napore kako bi Zbor funkcionirao i dalje se razvijao, dakako u granicama koje su okolnosti dopuštale. Njihov je zadatak bio otežan činjenicom što su bili prisiljeni nadomjestiti nedovoljnu fizičku prisutnost i angažiranost u rješavanju aktualnih problema pisca ovih redaka. U našu »obranu« moramo ipak konstatirati da smo to, doduše, najavljivali još prigodom preuzimanja časne dužnosti Predsjedatelja Zbora. Njima, dakle, kao i svima onima koji su dio svojega slobodnog vremena posvetili Zboru sudjelujući na redovitim sastancima održanim četvrtkom u prostorijama koje su nam u posljednje vrijeme bile na raspolaganju, a posebno i onima koji su pripremili ovogodišnje zasjedanje i zacrtali smjernice budućega djelovanja Zbora želim se i na ovaj način najiskrenije zahvaliti.

Ante pl. Rendić-Miočević

Zasjedanje Velikog vijeća HPZ-a 2003. godine u ZAGREBU

Šesta redovita sjednica Velikog vijeća Hrvatskoga plemićkog zbora održana u Zagrebu, 17. svibnja 2003. godine u Hrvatskom povijesnom muzeju

Po intoniranju državne himne predsjedatelj Hrvatskoga plemićkog zbora Ante pl. Rendić-Miočević pozdravnim govorom otvorio je sjednicu Velikog vijeća. Radnim dijelom sjednice predsjedali su Ante pl. Rendić-Miočević (predsjednik Zbora), Ivan pl. Celio-Ceĝa (protonotar Zbora) i Branko pl. Cindro (kancelar Zbora). Minutom šutnje odana je počast preminulom članu Zbora Antunu pl. Celio-Ceĝa, uz kraću memoriju na njegov doprinos radu Zbora i hrvatske kulture. Uslijedilo je izvješće o radu Zbora u proteklom periodu od 5. do 6. sjednice Velikog vijeća Zbora podnio je protonotar Zbora Ivan pl. Celio-Ceĝa. Ukazano je na sretnu okolnost mogućnosti djelovanja, iako u podstarnskim odnosima, u prostorijama Zajednice Nijemaca u Palmotićevoj ulici 20. Osvrnulo se na potrebu intenziviranja osobnih doprinosa članova radu Zbora, te preuzimanja inicijativa za izvršenje postavljenih visokih ciljeva Zbora. Osvrnulo se i na određeni zastoj u nastojanjima za povezivanjem cjelokupnog plemićkog korpusa, odnosno spajanju dviju udruga u Hrvatskoj. Herold Zbora Zlatko pl. Barabaš podnio je izvješće o kandidatima i prijemu novih članova, a rizničar Zbora Goran pl. Blažeković o financijskom stanju i poslovanju Zbora. Posebni osvrt i strategiju daljnjeg djelovanja Zbora, podnio je Ivo pl. Durbešić.

U pauzi sjednice održan je prigodni glazbeni intermezzo. Svirao je g. Krešimir Haas, čembalo, izbor iz skladateljskog



opusa hrvatskih skladatelja, a Muški Vokalni Ansambl pod ravnanjem maestra Josipa pl. Degl Ivellio izveo je niz skladbi za muški zbor iz hrvatske glazbene baštine.

U drugom svečanom dijelu skupštine, kustos Povijesnog muzeja mr. Dubravka Peić Čaldarević održala je zapaženo izlaganje o grbovnicama i poveljama iz fundusa Hrvatskog povijesnog muzeja, a naš ugledni član Zbora Mike pl. Vučelić, stalni suradnik američkog instituta NASA, izvanredno zanimljivo predavanje o Programu Apollo. Sjednica je završena svečanom podjelom diploma novim članovima Zbora i prigodnim domjenkom.

Ivan pl. Celio-Ceĝa

HERALDIKA – povijesna ili aktualna društvena činjenica?

Predstavnici različitih obitelji i klanova, ustanova, organizacija i udruženja, poduzeća i profesija koje su nekad u prošlosti stekle pravo na posjedovanje i isticanje grbova, još uvijek i u suvremenom životu koriste svoje heraldičke simbole

Različite oblike heraldičke baštine u Hrvatskoj danas uglavnom možemo pronaći dobro pospremljene unutar arhivskih fondusa ili muzejskih zbirki kao vrlo vrijedne, atraktivne ali u pravilu slabo poznate primjerke našeg povijesnog i kulturnog identiteta. S izuzetkom aktualne uporabe *grbova jedinica lokalne samouprave* heraldika je u nas stjecajem okolnosti ostala manje-više zaboravljena činjenica hrvatske starije prošlosti. Međutim, u zapadnoevropskim zemljama u kojima je mnogo bolje njegovan kolektivni senzibilitet za tradicionalne vrijednosti nacionalne kulturne baštine, heraldika kontinuirano »živi« od srednjovjekovnih vremena, u svim svojim varijantama, unatoč povijesnim i društvenim promjenama koje su u međuvremenu modificirale ponešto od njezina izvornog smisla. To konkretno znači da predstavnici različitih obitelji i klanova, ustanova, organizacija i udruženja, poduzeća i profesija koje su nekad u prošlosti stekle pravo na posjedovanje i isticanje grbova, još uvijek i u suvremenom životu koriste svoje heraldičke simbole. Istovremeno, na mjerodavnim se mjestima izdaju i nove grbovnice namijenjene zadovoljavanju interesa suvremenih generacija potencijalnih grbovnih posjednika. Oni se više neće pozivati na krvno srodstvo s aristokratskim precima, ili na davno stečene ali i preživjele feudalne privilegije. Umjesto toga, suvremeni grbovni nositelji ističu i neke nove vrline zbog kojih se smatraju posebno vrijednima, a koje su prilagođene standardima i normama modernoga života. Pritom je, ipak, osnovna motivacija ljudi da se identificiraju grbovima još i danas, mnogo stoljeća nakon



utvrđivanja njihove prve pojave i praktične namjene, ostala manje-više ista – bilo da se radi o potrebi (simboličnog i estetiziranog) isticanja grupne pripadnosti, ili pak individualnog razlikovanja unutar zajednice, obitelji, ili nekog drugog kolektiva.

Zajedno s grbovima i njihovom uporabom, brojna je stoljeća preživjelo i heraldičko zakonodavstvo modernizirano u duhu suvremenog građanskoga prava, kao i nadležne institucije koje ga provode, reguliraju i nadziru u svakodnevnoj primjeni. U tom je smislu indikativan primjer Velike Britanije, gdje djeluju čak dva heraldička ureda: (a) engleski **Heraldički kolegij** (*Grbovni zbor*) u Londonu – sastavljen od 3 *herolda* podložna vrhovnom heroldu ili *Velikom meštru*, a nadređena

pomoćnim heraldima; svi oni zajedno vrše kontrolu heraldičkih poslova od potvrde starih grbova i podjele novih, do genealoških istraživanja i sudjelovanja u državnom ceremonijalu; pritom su »veliki meštiri«, vrhovni nosioci heraldičke jurisdikcije u zemljama kraljice Elizabete II., ujedno ovlaštene za podjelu počasnih grbova američkim građanima koji mogu dokazati britansko podrijetlo; (b) škotski Dvor (Sud) Lorda Lyona u Edinburghu s velikim mešтром Lordom Lyonom na čelu, drži heraldičku jurisdikciju nad Škotskom i domicilnim stanovništvom; analogno engleskom kolegi, on u određenim okolnostima može podijeliti grbove i pripadnicima drugih država, a za obavljanje heraldičkih poslova podložno mu je najmanje 6 redovnih herolda te vanredni heraldički pomoćnik i počasni herold⁵; osim ceremonijalnih dužnosti, službenici Dvora Lorda Lyona, slično advokatima, profesionalno obavljaju razne poslove vezane uz heraldička i genealoška pitanja te u slučaju potrebe čak i zastupaju interese svojih klijenata pred glavnim heroldom, ili pred posebnim »viteškim sudom«. I u nacionalnoj je povijesti Republike Irske Ured Glavnog Herolda u Dublinu imao izuzetno važno mjesto pa stoga još i danas predstavlja najviši službeni autoritet, kako za heraldičko-genealoška pitanja tako i za potrebe državnoga ceremonijala. Naime, u njegovu se sastavu nalazi Genealoški ured, najstarija državno-upravna institucija koja je više od 5 stoljeća održala kontinuitet domaće uprave za vrijeme britanske vladavine nad irskim otokom, sve do uspostavljanja političke nezavisnosti Republike Irske, danas se sastoji od 3 herolda te pomoćnog i administrativnog osoblja. Vrlo je slična struktura Ureda Glavnog Herolda Kanade ustanovljenog posebnom poveljom engleske kraljice od 4. VI. 1988. kao samostalnog heraldičkog autoriteta na teritoriju Kanade.

Za razliku od navedenih primjera, na području hrvatskih je zemalja institucija podjele grbova obiteljima i privatnim osobama obustavljena nakon sloma Austro-Ugarske monarhije, a tijekom međuratnog razdoblja 1918-1941. pos-



tužno je gubila na važnosti i praksa korištenja osobnih i institucionalnih grbova u javnom društvenom životu. Konačno, za socijalističkog se razdoblja isticanje grbovnih simbola smatralo nepriličnim reliktom »mračnog« feudalnog doba i njegovih »nepodobnih« vrijednosti. U tom je smislu čak i heraldička znanost, kao pomoćna povijesna disciplina, gotovo u potpunosti potisnuta iz akademskih krugova, a heraldička je baština u kontekstu nacionalne tradicijske i spomeničke vrijednosti potcijenjena analogno statusu heraldike. Iz navedenih povijesnih okolnosti dobrim dijelom potječu aktualni problemi suvremene heraldike u Hrvatskoj u posljednjih desetak godina:

Prije svega, budući da u RH još uvijek nema nikakvog službenog, pa čak niti neslužbenog, jedinstvenog registra tradicionalnih obiteljskih (ni institucionalnih) grbova ili njihovih nositelja, ne postoji niti adekvatna pravna zaštita uporabe heraldičkih simbola. Oni se, stoga, nekontrolirano koriste u najrazličitije svrhe – od dekorativnih do komercijalnih. Dodatna je poteškoća još i to što su, iz manje-više istih razloga, informacije o postojećim i važećim grbovima (jedini- ca lokalne samouprave, osoba i obitelji, organizacija i udruženja isl.) nesistematizirane, slabo protočne i nedostupne

sve zainteresiranijoj hrvatskoj javnosti. Ukratko – u nas je danas vrlo očita pojava anarhičnog, čak nelegitimnog korištenja grbova, koju prati slabo poznavanje heraldičkih pravila i zakonitosti.

Nadalje, budući da u Hrvatskoj ne postoji institucija koja bi predstavljala centralni autoritet za složene poslove heraldike i genealogije, s adekvatnim sposobnostima, ali i ovlastima (napr. za registraciju i zaštitu povijesnih te kreiranje novih grbova, prikupljanje genealoških podataka i izradu jedinstvenog registra imena, isl.) jedini izuzetak u tom smislu predstavlja »Povjerenstvo za potvrdu grbova i zastava jedinica lokalne samouprave RH«. Osnovano prije desetak godina pri Ministarstvu uprave, ono je trenutno jedini potencijalni heraldički autoritet koji djelomično omogućava plansko, sustavno, heraldički korektno i sankcionirano kreiranje grbova hrvatskih županija, općina i gradova. Unatoč tome, »Povjerenstvo za

grbove« nema nikakvih ovlasti u kontroli njihove (zlo)uporabe, niti utjecaj na kreiranje ostalih kategorija grbova (osobnih, društvenih, institucionalnih isl); ono nema ovlasti niti inicijative čak niti u distribuciji informacija o rezultatima svoga rada (tj. izgledu novih grbova jedinica lokalne samouprave, njihovu porijeklu, autorima i sl.) iako bi to po logici stvari predstavljalo sastavni dio njegovih radnih kompetencija, kao i faktički oblik zaštite grbova koje su promovirali. Usmjereno isključivo na kontrolu

dosljedne primjene heraldičkih pravila prilikom kreiranja novih grbova jedinica lokalne samouprave, Povjerenstvo također nema kompetencija (ali niti inicijative) da pokrene bilo kakvu organiziranu akciju koja bi unaprijedila opće znanje o heraldici, revitalizirala njezine baštinske vrijednosti i tako joj dala značaj u svakodnevnom životu. Naprotiv, zbog marginalne pozicije u

hijerarhijskoj strukturi Ministarstva kojem pripada, ono je počesto imalo zastoje u radu, poteškoće u provođenju čak i vlastitih odluka pa se vjerovatno iz istog razloga pokazalo neefikasnim u odnosu na potrebe informiranja javnosti o poslu koji obavlja.

Zbog toga bismo, umjesto zaključka, ovom prilikom naznačili opcije koje bi mogle pokrenuti razvoj heraldičke prakse u Hrvatskoj. U tom bi smislu, prije svega, bilo potrebno izabrati jedan od postojećih heraldičkih centara kao središnji autoritet za heraldičko-genealošku problematiku i dati mu adekvatna ovlaštenja. Budući da to tijelo u perspektivi treba definirati osnove heraldičke pravne regulative bilo bi logično u tu svrhu proširiti djelatnost postojećeg Povjerenstva za potvrdu grbova dodatnim kompetencijama i novim zadacima. Međutim, kako je dosadašnja (ne)aktivnost ovog Povjerenstva posredno pokazala slabo razumijevanje državne

uprave za heraldičku praksu i potpun nedostatak interesa za njezinu efikasnu revitalizaciju, nije na odmet predvidjeti i alternativnu instituciju – Heraldičko društvo Hrvatske napr. – kao središte okupljanja aktivnih heraldičkih stručnjaka. Njihov zajednički rad najbolje može osmisliti različite projekte koji bi unutar postojećih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija vodili ka unapređenju naše heraldičke znanosti, umjetnosti i dizajna. Jer, ne zaboravimo da je heraldika jedna od čvrstih, prepoznatljivih i vrijednih spona između hrvatskih krajeva i svijeta, koja nas istovremeno čini neraskidivim dijelom evropske kulturne tradicije i sasvim originalnim kulturno-povijesnim podnebljem.

mr. sc. Dubravka Peić Čaldarović
Hrvatski povijesni muzej, Zagreb



Hrvatski skladatelji 20. stoljeća

Tribina Hrvatskoga plamičkog zbora

U četvrtak, 27. svibnja 2004.g. u 19,00 sati u našim prostorijama održana je (prva) tribina u organizaciji Hrvatskog plamičkog zbora. Tribina je zamišljena kao predavanje s glazbenom slušaonicom a nosila je naziv; »HRVATSKI SKLADATELJI XX STOLJEĆA«. Sve je to dio nastojanja da se aktivnosti samog Zbora ali i pojedinih njegovih članova prezentiraju široj javnosti. Voditelj tribine bio je naš redoviti član, mo. Josip pl. degl' Ivello, dirigent, zborovoda, skadatelj, glazbeni publicist, Dopredsjednik Hrvatskog društva crkvanih glazbenika i redoviti član Družbe »Braća Hrvatskog Zmaja«.

U skoro dva sata neprekidnog nizanja riječi i glazbe, predstavljeni su sljedeći skladatelji; Krsto Odak (1888.–1965.), Albe Vidaković (1914.–1964.), O. Kamilo Kolb Ofm (1887.–1965.), Vladimir Stahuljak (1876.–1960.), Mladen Stahuljak (1914.–1996.), Juraj Stahuljak (1901.–1975.), O. Bonaventura Duda (1924.–), Franjo Dugan (1874.–1918.) i Emil Cossetto (1918.–).

U glazbeno-slušaćkom dijelu predstavljeno je sedam CD izdanja upravo s djelima gore spomenutih skladatelja koje je od 1997. do 2003. g. snimio predavač mo. Degl' Ivello, trajno i po prvi puta bilježeci sjajne skladbe zaboravljenih, prognjenih ili omalovažavanih naših skladatelja u trajanju više od 600 minuta, tj. više od 10 sati glazbe.



Tribinu je kao prvu takvu u našoj organizaciji otvorio predsjedatelj Zbora Ante pl. Rendić-Miočević, a maestro Josip degl' Ivello je nastojao dati više zanimljivih, interesantnih i drugih podataka koji su kod svakog skladatelja popraćeni bar jednom njegovom skladbom. Oni pak biografski podatci nisu bili govoreni jer su oni bili priređeni u popratnoj knjižici od desetak stranica koju je svatko dobio, a u kojoj su se nalazile kratke biografije autora i kratak opis CD izdanja s kojih su se slušali pojedini dijelovi. Autor te male ali vrlo korisne knjižice bio je predavač, a sve je za tisak pripremio naš član Branko pl. Cindro. Na kraju treba reći da je dvorana (iako mala) bila prepuna, što svjedoči o potrebi organiziranja ovakvih zanimljivih predavanja ili događanja, te tako ostaje trajno dio naše misije kao Zbora, ali i svakog pojedinog člana u okvirima osobnih mogućnosti. Nakon dvosatne tribine, lijepi broj članova i gostiju ostao je na malom domjenku.

Josip pl. Degl' Ivello



HRVATSKI PLEMIĆKI ZBOR

– program rada 2005.

1. Održavanje ciklusa predavanja (8) i prigodnih koncerata (2) na temu »Uloga hrvatskog plemstva u održanju kontinuiteta hrvatske nacionalne ideje, državotvornosti i kulture« za članove Hrvatskog plemićkog zbora i građane Hrvatske. Trajanje: 1. 1. do 31. 12. 2005.
2. Izrada i tiskanje Heraldičkog zbornika hrvatskog plemstva s pripadnom bibliografijom, osnovnim podacima o udruzi »Hrvatski plemićki zbor« uključivo promocija Zbornika. Trajanje: 1. 2. do 31. 8. 2005.
3. Razvoj, oblikovanje i održavanje WEB stranica »Hrvatskog plemićkog zbora« i podataka o hrvatskim plemićkim obiteljima članovima Zbora (www.come.to/plemstvo) i podataka na svjetskoj mreži pod nazivom »Hrvatska« (Active Worlds). Trajanje: 1.1. do 31. 12. 2005.
4. Organizacija obilazaka povijesnih mjesta hrvatskog plemstva uz potporu i izlaganje lokalnih stručnjaka a u cilju boljeg poznavanja uloge hrvatskog plemstva kroz povijest hrvatskog naroda. Trajanje: 1.3. do 31. 10. 2005.
5. Priprema materijala za reprint izdanje »Zbornika plemstva« urednika V. A. Dujšina s dodatkom dijela koji izvorno nije bio izdan (slova K do Ž). Trajanje: 1. 3. 2005. do 31. 12. 2006.
6. Izdavanje glasnika Hrvatskog plemićkog zbora, broj 3, svibanj 2005.



Naši novi ČLANOVI

Osnovni podaci o članovima plemićkih obitelji koji su tijekom 2001.-2003. g. primljeni u Hrvatski plemićki zbor i kojima su 17.05.2003. god. na zasjedanju Velikog vijeća u Povijesnom muzeju u Zagrebu predane povelje.



Nataša ANTONIAZZO-REIDENBACH

Prvi podaci o plemstvu obitelji Antoniazzo potječu iz 1420. god.

Nataša je kćerka našeg člana novinara Drage A. Po zanimanju je akademski muzičar, solopjevač i profesorica solo pjevanja, rođ. 1969. god. S suprugom Benediktom R. živi i radi u Berlinu.

Snježana BARABAŠ-SERŠIĆ i Željka BARABAŠ

Plemstvo ugaro-erdeljsko obitelji Barabaš podijeljeno je 1703. god., a ugaro-hrvatsko 1792. god.

Snježana, rođ. 1952. g. pripada crnoj grani B. iz koje već imamo članove Krešimira, Zvonimira i Hrvoja. Po zanimanju je profesorica informatike i matematike, ravnateljica gimnazije u Osijeku gdje radi i živi sa suprugom Krešimirom S. i djecom Hrvojem i Dinkom.

Željka, rođ. 1981. god. i pripada bijeloj grani B., a kćerka je našeg člana Zlatka. Inače je student 4. god. Ekonomskog fakulteta u Zagrebu gdje i živi s ocem, majkom Mirom i sestrom Editom.



Aleksandar DRAGANIĆ-VRANČIĆ

Spajanjem dvaju grofovstva Draganića i Vrančića 1743. god. nastaje ovo prezime.

Aleksandar je sin našeg člana Aleksandra D.-V., rođen je 1962. god. Radi kao glazbenik u Šibeniku gdje i živi s djecom Faustom i Lukom.

Ivo DURBEŠIĆ

Plemstvo se spominje od 1647. god., a ponovno podijeljeno 1907. god.

Ivo je rođen 1935. g., sada u mirovini a nećak našeg člana Mladena. Po zanimanju je magistar elektrotehnike, a živi u Zagrebu sa suprugom Paulom, te kćerkama Anamarijom i Danielom.





Marijo FESTETIĆ

Praplemićka hrvatska porodica kojoj je grofovstvo podijeljeno 1746. god.

Marijo je otac našeg člana Maria F. iz Osijeka. Rođen je 1945. god., a po zanimanju trgovački predstavnik, sada u mirovini, a živi u Zagrebu.

Davor i Miroslav IVANIŠEVIĆ

Ivaniševići su stara plemićka iz Makarske, a porijeklom iz Mostara, nekad su se zvali Uzmenović. Potvrdu starog plemstva od strane Mletaka posjeduju od 1771. g. Plemstvo od strane Austrije dodijeljeno je 1829. g., i to braći Klementu, Jakovu i Franji sinu pok. Ivana.

Davor je rođen 1933. g. po zanimanju dipl. ing. strojarstva sada u mirovini, a živi s suprugom Nadom i sinom Zoranom u Zagrebu.

Miroslav, rođ. 1920. god., službenik u mirovini, a osnivač »Hrvatskog domobrana« u Samoboru gdje i danas živi sa suprugom Slavicom i sinom Vladimirom.



Tomislav i Tibor KALLAY

Praplemstvo Kallay potječe iz Mađarske u 11. stoljeću, a plemstvo u Hrvatskoj iz 17. st. Otac i sin rođaci su našeg člana Kornella K. i nasljednici batinske grane.

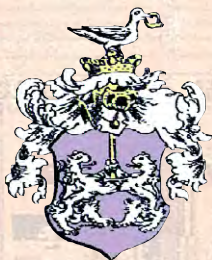
Tomislav je rođ. 1943. god., profesor engleskog i njemačkog jezika, sada u mirovini, a sa suprugom Ljerkom, kćerkom Tilm i sinom živi u Zagrebu.

Tibor je student politologije u Zagrebu, rođen 1980. god.

Lada KURELEC-CORBEIJ

Obitelj Kurelec dobila je plemstvo 1871. god. za vojne zasluge.

Lada je kćerka našeg člana Vladimira K. rođena 1970. god. Magistrirala je kemiju u Zagrebu, a doktorirala u Eindhovenu. Sa suprugom Reneom C. živi i radi u Nizozemskoj.



Branka, Antonija i Krunoslav PAVLOVIĆ

Potvrda plemstva podijeljena je 1649. god. braći Martinu i Juraju.

Supruga i djeca našeg su člana Antona P. iz Osijeka gdje i svi žive.

Branka je magistar engleskog i njemačkog jezika na Elektrotehničkom fakultetu u Osijeku, rođ. 1946. g.

Antonija je rođena 1978. g. i apsolvant engleskog, njemačkog i književnosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Krunoslav, također apsolvant engleskog i njemačkog, rođen 1974. god.



Andrea Melita RAIZNER

Barunat pretcima ove obitelji dodijeljen 1790. godine, a potječu iz Bavarske. Andrea je kćerka našeg člana Ljudevita R. iz Pule, rođena 1968. god., a po zanimanju zubni protetičar, sa suprugom Mladenom Stančiom te djecom Egonom i Majom živi i radi u Puli.

Igor RENDIĆ-MIOČEVIĆ

Obitelj Rendić-Miočević potječe iz Supetra na Braču. Plemstvo im je dodijelio car Ferdinand I. 1836. god., a u Zboru imamo predstavnika Splitske grane Antu R.-M. Igor potječe iz Dubrovačke grane, rođen 1965. g., po zanimanju je trgovački zastupnik, a sa suprugom Barbarom i sinom Dujmom živi i radi u Rijeci.



Zdenka ZERGOLLERN

Obitelj Zergollern je časnička, a plemstvo je dobio predak Franc 1635. god. od cara Leopolda I. za vojne zasluge. Zdenka je supruga našeg člana Sergeja Z., rođena 1940. god. a po zanimanju je ekonomista. Sada je u mirovini, a sa suprugom i djecom Josipom, Antunom i Jadrankom živi u Zagrebu.

IN MEMORIAM

U razdoblju od 2001.–2003. g. zauvijek su nas napustili naši članovi:

Ivan pl. Pažić (1936.–2003.)

Vladimir pl. Maleković (1936.–2003.)

Počivali u miru !

Galerija i stranice HPZ-a na svjetskoj mreži

Nekoliko novosti

Novi design naše web stranice

Osim naših starih web stranica na adresi <http://skola.sys.hr/> plemstvo započeli smo i s izradom nove web lokacije na adresi <http://skola.sys.hr/hpz>. Predlažemo članovima da sudjeluju svojim priložima, prijedlozima i komentarima.



Nove prostori pokraj galerije HPZ-a

Pokraj 3D galerije plemstva u svijetu „Hrvatska« u galaksiji AW otvorili smo uz našu riznicu čak 54 nove prostorije namijenjene obiteljskim slikama plemićkih obitelji.

Ako želite dodatni prostor za prikaz fotografija ili rodoslovlja, javite se na web adresu branimir.makanec@zg.t-com.hr.

Detalj hodnika s ulazima u nove prostorije plemićkih obitelji



Nove zgrade i galerije u naselju hrvatskog plemstva

Naselje hrvatskog plemstva u svijetu Alphawold bogatije je za tri nove zgrade. Osim dviju galerija sa slikama obitelji Antoniazzo, nedavno je otvorena i galerija obitelji Durbešić na lokaciji aw 23.71N 20260.41W 0.17a 180 čiju sliku vidite u nastavku.

Branimir pl. Makanec

Iz aktivnosti HPZ-a



3. mali festival čembala

Pred punom dvoranom »Zajednice Nijemaca« u Zagrebu održan je 24. veljače 2005. koncert u sklopu 3. malog festivala čembala. Izvođene su skladbe iz vremena baroka, zatim W. A. Mozarta i J. Hydna te suvremenih hrvatskih skladatelja T. Uhlika, E. Cosetta, S. Majurec-Zanata i S. Drakulić. Zaslugom našeg člana i maestra J. degl Ivelia nastupili su poznati glazbenici kao K. Has, I. Konjevod, L. Fabijanić, N. Kobler, Š. Polgar, I. Tovunac, S. Jurić i dr.

Zlatko pl. Barabaš

Beatifikacija Karla Habsburškog

Dana 01. do 04. listopada 2004. u organizaciji dijela članova Paneuropske unije, te ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske krenuli smo na put u Rim da sudjelujemo na beatifikaciji zadnjeg Austrijskog cara i Hrvatsko-ugarskog kralja, koji nije hrvatske krvi, Karla Habsburškog. Na taj način je i Hrvatska s jednom malom skupinom ljudi nazočila tome činu koji se dogodio u nedjelju 3. listopada. Kao izaslanik hrvatskog premijera dr. Ive Sanadera Hrvatsku je službeno predstavljao Janko barun Wranczany Dobrinović. Od hrvatskog plemstva bio je nazočan i Nikola barun Adamović Čepinski, veleposlanik Suverenog Vojnog Viteškog Malteškog Reda, te grof Eltz. U tom veličanstvenom proglašenju blaženika predstavnici naroda koji su bili pod Habsburškom krunom svjedočili su i svojim povijesnim vojnim odorama pripadnost nekadašnjoj Habsburškoj monarhiji, pa su pored najvećeg broja Austrijanaca, brojni bili i Mađari, Česi i Slovaci. Nažalost, Hrvatsku s njenim povijesnim odorama nije predstavljao nitko, iako je trojedna kraljevina Hrvatska, Dalmacija i Slavonija bila od ključnih kraljevina u Habsburškoj monarhiji. Posjetili smo



i Hrvatski zavod Sv. Jeronima čiji je ravnatelj mons. Jure Bogdan bio jako ljubazan domaćin i tamo smo bili na misi koju je predvodio mons. Franjo Komarica Banjalučki biskup i pomoćni Zagrebački biskup Josip Mrzljak. Zadnjeg dana našeg posjeta Rimu imali smo u Vatikanu audijenciju kod Svetog oca poslije kojega je uslijedio povratak kući. Kao članovi Hrvatskog Plemićkog Zbora tom činu beatifikacije nazočili su Nikša i Siniša pl. Kuščić

Nikša pl. Kuščić



Otvorenje izložbe grbovi i rodoslovi grada Trogira

U galeriji Cate Dujšin-Ribar muzeja grada Trogira postavljena je izložba »Grbovi i rodoslovi grada Trogira« kustosice muzeja gospođe Danke Radić koja je autor izložbe. Na izložbi su prikazani grbovi i grbovnice značajnih plemićkih obitelji grada Trogira kao: Celio-Cega, Vituri, Dražojević, Andreis, Caralipeo, de Sobota, Pellegrini, Tavailleo, de Lascaris, Rotondo, Mazarelli, Statilio, Paitoni, Garagnin, Cippico, Dragazzo, Doimi, de Bufalis, Barbanić, de Casottis itd. Isto tako prikazano je i nekoliko rodoslovlja tih obitelji. Na otvorenju 31. ožujka 2004. god. bili su nazočni predstavnici HPZ-a Umberto pl. Marušić, Siniša i Nikša pl. Kuščić, te prof. dr. Granić kao stručni savjetnik zbora. Došlo je do susreta s potencijalnim članovima Plemićkog zbora, g. Marijanom Marojom, gđom. Davorkom Fanfogna i ravnateljicom Muzeja grada Trogira gđom. Fani Celio-Cega.

Siniša pl. Kuščić

Znanstveno stručni skup Crkva i samostan Paških benediktinki posvećen znamenitoj opatici Gertrudi Magaš

Pod visokim pokroviteljstvom msgr. Ivana Prende nadbiskupa zadarskog, te ogranka Matice Hrvatske Pag i Odjela za povijest sveučilišta u Zadru održan je znanstveno-stručni skup o crkvi i samostanu Paških benediktinki, te njihovoj istaknutoj opatici Gertrudi Magaš. Samostan benediktinki u Pagu većinom su sačinjavale djevojke iz Paških plemićkih obitelji kako je u svom izlaganju iznio prof. dr. Miroslav Granić, jedan od predavača znanstvenog skupa, koji je govorio o povijesti samostana i crkve. Osim njega u jutarnjem dijelu predavači su bili: Dubravko Knežić, Josip Celić, Emil Hilje, Pavao Vežić, Ivana Prijatelj-Pavičić, te Josip Kršulović. Popodnevno predavanje je nastavljeno izlaganjem prof. dr. Damira Magaša o obiteljskim korijenima i vinjeračko-paškoj vezi znamenite opatice Gertrude Magaš, te drugim predavačima koji su predstavili časnu majku Gretrudu Magaš kao humanitarku, tolerantnu i duhovnu osobu. Predavači u popodnevnom izlaganju su bili: fra Bernardin Škunca, prof. Stjepan Kaurlo, Antun Pećar, don Grgo Batur, don Živko Kustić, č. s. Rozarija Gligora i na kraju nadbiskup zadarski msgr. Ivan Prenda. Skup je završio uz ugodno druženje i večeru. Na predavanjima znanstveno-stručnog skupa nazočan je bio Nikša pl. Kuščić kao predstavnik HPZ-a.

Nikša pl. Kuščić

O LAŽNOM PREDSTAVLJANJU – povodom objave knjige »Frankopani. Primjer ugleda rodova tijekom 17. st. u Europi«

Godine 2003. u Parizu je tiskana jedna knjiga s očitom namjerom friziranja i novog modeliranja povijesti dviju hrvatskih plemenitaških obitelji: izumrlih glasovitih grofova i markiza Frankapana s jedne, i postojećih vitezova Doimi di Delupis, s druge strane

Luc OREŠKOVIĆ, *Les Frangipani. Un exemple de la reputation des lignages au XVIIe siècle en Europe.* Cahiers Croates. Hors-serie 1, 2003. Izdanje: *Almae matris croaticae alumni* (A. M. C. A.). Odgovoran za publikaciju: Vlatko Marić. Mali oktav, str. 151, 33 sl., 1 genealoška shema, 7 shematskih prikaza međusobnih odnosa, tablice s opisima grbova na 7 str. ISSN nedostaje.

Godine 2003. je u Parizu tiskana jedna knjiga s očitom namjerom friziranja i novog modeliranja povijesti dviju hrvatskih plemenitaških obitelji: izumrlih glasovitih grofova i markiza Frankapana s jedne, i postojećih vitezova Doimi di Delupis, s druge strane. U hrvatskome bi prijevodu naslov knjige glasio: »Frankopani. Primjer ugleda rodova tijekom 17. st. u Europi.« (Hrvatski sveščići, izvan serije br. 1, 2003). U tom su djelu naime, čak i ne tako vješto, isprepletene istina i neistina, ali tako da se nevjerojstivo sve skupa može činiti istinitom pričom. Kako teku poglavlja i pasusi, čak bi se moglo pomisliti da je tu riječ o dva posvema različita pisca! Može li se uopće povijest izmisliti ili naknadno izmijeniti?



Frangepan v. Vegilia
u. Modrus

Ne može. Ali se to može pokušati učiniti, kao što se to već mnogo puta ponavljalo, na primjer za totalitarnih režima. Ne pomaže čak ni često i uporno ponavljanje iste laži, kako bi se ona pretvorila u istinu, a već prema Goebbelsovu receptu. »Istine« dra Josepha Goebbelsa trajale su svega dvanaest godina, ali su imale smrtonosne posljedice za mnoge. Istina je presnažna i uvijek prije ili kasnije dođe na vidjelo te ona pobjeđuje.

Za one koji to ne znaju: u prošlosti su se Frankopani dijelili u tri zasebne obitelji. Jedna od njih (Frangipane, de Frangipani-bus), ona jedina prava i najstarija, postojala je u Rimu, Laciju i Napuljskom kraljevstvu, a izumrla je u osobi markiza Marija Frangipanea 1654. god. U modi sveopćeg traženja što starijih i reprezentativnijih predaka, pa čak i do Adama i Eve, mnogi plemenitaši su se snalazili na najrazličitije načine, pa su se još dvije grofovske obitelji proglasile Frankopanima. Druga, dakle, istoimena obitelj bili su knezovi (t.j. grofovi) Krčki, koji su se od 1422. god. počeli zva-

ti i Frankapanima. Izumrli su s Franom Krstom u Bečkom Novom Mjestu 30. travnja 1671. god. Treća obitelj koja je također (dokazano od 1487. god., a ne od tridesetih godina 16. stoljeća, kako to misli L. Orešković, str. 14) odabrala to prezime postoji još i danas u Furlaniji. To su gospodari Castella i Tarcenta, danas markizi (ujedno i grofovi) Frangipane. Riječ je o tri zasebne obitelji, bez zajedničkih korijena i bez međusobnih ženidbenih sveza. Knjiga »Les Frangipini« bi trebala poslužiti kao dokaz o postojanju četvrte frankopanske obitelji, one dalmatinske, s izmišljenim imenom i naslovom: »Prinčevi Doimi de Frankopan«, premda se neki članovi te obitelji, koji žive u Londonu, nazivaju »Prinčevima Doimi de Frankopan Šubić Zrinski«.

Struka i nestruka

Upravo je smiješno kako se znanost i struka s vremena na vrijeme moraju braniti od nepoštednog napada političara i javnih medija. Tako se sredinom osamdesetih godina iz Meksika ovamo doklatio neki anonimni Roberto Salinas Price, koji je neumorno tvrdio da se Troja nalazi u Gabeli. Beogradski je TANJUG tada njegovo, s humorističkog staništa jedinstveno djelo »Homerova slepa publika«, tiskao u srpskom i engleskom izdanju. U londonskom Arheološkom institutu su se svi profesori upravo trgali za tu knjigu, jer nisu mogli vjerovati svojim očima tolikom ignoranstvu. Jedan od njih je kazao da spomenutu knjigu mora duže vremena držati na svom noćnom stoliću zbog zabave ako ne bude mogao zaspati. Domaće su arheologe tada, kako novine, tako i televizija, bespoštedno napadali jer su se protivili prorokovanom turističkom zlatnom dobu u Gabeli i okolici te su oni žigosani kao zli nadriznanstvenici i nepopravljivi reakcionari. Najbolje se tim glupostima na televiziji uspio oduprijeti poznati bosanski arheolog, pokojni Đuro Basler, dok su zagrebački, tada jako mladi, klasični filozofi i arheolozi sastavili i objelodanili predivnu knjigu pod naslovom »Troja i kako je steći« koju je pravi užitak čitati u du-

hu »pohvale ludosti« (laus stultitiae). No to je sve prošlost.

Pred desetak godina povjesničari su morali iznova krenuti u borbu protiv neistine. Ovaj put je riječ o nekim članovima među inače dosta brojnim potomcima jedne stare dalmatinske obitelji, koji se, živeći u Londonu, izdavaju za Frankopane, ali ne samo za njih. A i svaki hrvatski pučkoškolar bi trebao znati da hrvatskih Frankopana, odnosno bolje Frankapana, nema više od oko desete ure dana 30. travnja 1671. god.

Kratki traktat o lažnom predstavljanju

Nije baš neka novost da se jedna osoba izdaje za neku drugu. Ili je to iz vlasto- i častohleplja, pomamom za novcem, ili se pak, što je ipak najčešći slučaj, u nečijoj glavi dogodi kratki spoj, pa od običnog krojačkog pomoćnika postane Napoleon I. Ali onda ga otpreme u žutu palaču na zapadnome kraju grada Zagreba na duže vrijeme.

Povijest nam može pričati o mnogim ljudima koji su se izdali za nekog drugog, višeg. Svi su bez iznimke završili na vrlo žalostan način. Spomenimo samo mađa Gautame, koji se 522. god. prije Krista izdavao za Bardiju, mlađeg sina Kira i brata kralja Kambiza, davnoga perzijskoga kralja. Tog su uzurpatora ubrzo smaknuli i na prijestolje je sjeo novi kralj, veliki Darije. Tu je na primjer i monah Griška – Dimitrije Samozvanec, koji je na vrlo kratko vrijeme, nakon Borisa Godunova, postao ruskim velikim knezom, ali je raskrinkan i ubijen u Kremlju 1606. god. Nije imao mira ni u grobu, jer ga je puk iskopao i spalio na lomači. Neki pak Židov, Šabatai Zevi (Sabbatai zevi; *Smirna, 1626 + Ulcinj, 1675) se 1665. god. čak proglasio za Mesiju i nakon što je prouzrokovao mnogo smutnje i zla, Turci su ga prognali u Ulcinj, gdje je i umro.

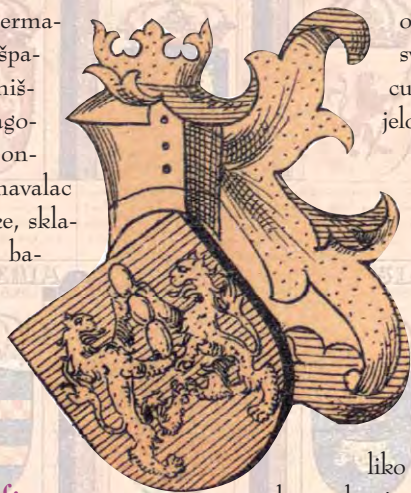
Jedan od najglasovitijih varalica novoga vijeka bio je takozvani grof of Saint-Germaina (le pretendu comte de Saint-Germain), rođen oko 1710. god., a umro je vjerojatno

27.II.1784. god. u Eckenforde u Schleswigu u Njemačkoj. Kod njega ništa nije bilo sigurno: ni podrijetlo, ni ime, ni godina rođenja, ali je uloga koju je imao u političkoj povijesti dijela 18. st. u Engleskoj, Francuskoj, Nizozemskoj i Rusiji bila nadasve mračna. Prema nekim podacima, bio je sin poreznika Rotonda iz San Germana u Italiji, a po drugim podacima je bio španjolski Židov. Služio se velikim brojem izmišljenih imena: markiz od Bethmara, grof Tzagory, Chevalier Schoning, grof Welldone, Monsieur Surmont, itd. itd. Bio je odličan poznavalac povijesti, govorio je skoro sve europske jezike, skladao je glazbu, odlično svirao violinu, slikao, bavio se kemijom i alkemijom, a tvrdio je da živi već oko tisuću godina. Kao slobodni zidar uveo je u tu organizaciju svog nasljednika, isto takvog varalicu, navodnoga grofa Cagliostro.

Tzv. afera kraljičine ogrlice: »grofica« de Lamotte-Valois i »grof« Cagliostro

Jedan od neizravnih uzroka krvavoj Francuskoj revoluciji bila je 1785. god. glasovita tzv. afera kraljičine ogrlice, s kojom je u uskoj svezi jedan od najzlokobnijih slučajeva krivog predstavljanja u povijesti. Tu su svoju mračnu ulogu odigrali talijanski pustolov i varalica Giuseppe Balsamo (*1743 +1795), lažni grof Cagliostro, i Jeanne de Lamotte, rođena Saint Remy (*1756 +1791) kćerka nekog bijednog seljaka, koja je kao djevojčica pasla krave, inače kitničarka. Potonja je tvrdila da je nezakoniti potomak vladarske dinastije Valois, te je čak uspjela od francuskog dvora isposlovati i neku rentu. Tih godina su naime pariški draguljari Bohmer i Bassange kraljici Mariji Antoaneti u nekoliko navrata nudali u ono vrijeme najdragocjeniju dijamantnu ogrlicu na svijetu. Bila je ujedno prevelika, neukusna i ružna. Mali dio te ogrlice se sve do nedavna nalazio u posjedu pokojne nesretne britanske princeze

Margarete. Marie Antoinette je uvijek odbijala kupovinu i preporučila da se za taj iznos radije sagradi jedan bojni brod. »Grofica« de Lamotte se lukavstvom domogla ogrlice, u ime svoje navodne prisne prijateljice kraljice, koja o svemu tome nije imala pojma. Umiješan je bio i glupi, oholi i rastrošni kardinal Rohan. Kad je sve izišlo na vidjelo, nitko u cijeloj Francuskoj nije htio vjerovati da je kraljica u cijeloj stvari sasvim nevinna.



Lažni plemići u Hrvata i u Hrvatskoj

Diljem svijeta se mota mnogo ljudi s tuđim imenima i uzurpiranim titulama. Devedesetih je godina dvadesetog stoljeća jedna elegantna i fina, ne tako mlada dama hrvatskog podrijetla nekoliko godina dosta uspješno operirala pod naslovom kontese i s patvorenom putovnicom Suverenog

Malteškog Reda, sve dok nije uhvaćena, na veliku sramotu svoje cijele obitelji. Navodno postoji čak dvadesetak lažnih organizacija pod imenom Suverenog Malteškog Reda, a u Sjedinjenim Američkim Državama i Engleskoj postoji nekolicina lažnih Habsburgovaca. Jedan od njih, zaognut plaštem, sjedeći na prijestolju, posuđenim valjda iz kakvog provincijskog kazališta, mačem podjeljuje plemstvo svim zainteresiranima, naravno uz priličnu naknadu isplativu u dolarima.

Jedna od najvećih afera u Zagrebu izbila je 1906. god., kad je neki mađarski prevarant imenom Ignac Strasnof (*1859 +1934), uhićen i osuđen na osam godina robije zbog lažnog predstavljanja. Počeo je naime posjećivati zagrebačke kanonike, bana grofa Teodora Pejačevića, kao i političke prvake, navodno u ime Ugarske vlade, i od svih je izmamio neki novac. Godine 1927. riznicu Zagrebačke katedrale opljačkao je grof Mirko Pyelik-Inna, u biti sitni va-

ralica Mirko Maratović, a od svih nestalih predmeta jedino je glasoviti bjelokosni diptih, odnosno plenarij, vraćen iz Sjedinjenih Američkih Država 1931. god. Mnogo godina poslije dotični »grof« se želio odužiti svome narodu na neki način, ali su velika šteta i ljaga ostale.

U Hrvatskoj se, nakon ponovnog osamostaljenja, u posljednjih desetak godina pojavilo nekoliko zanimljivih »plemića« i »plemićkih obitelji«. Jedan od tih »plemića« je 2003. god. i uhićen, a zove se »Nicolaus Desiderius grof Ostrogon De Zrinski (Zrinyi) da Costa«. U prilično čudno složenom krsnom listu, izdanom navodno od ostrogonske (Esztergom) nadbiskupije u Mađarskoj piše da je rođen 1948. god. u mjestu Szigetvar/Zrinyivar, što bi se na hrvatskom reklo, u Sigtetu, poznatom po pogibiji Nikole Zrinskog 1566. god. Kao majka mu navedena je Anastazija Windischgratz grofica Zrinyi (Zrinski), a tatek bi mu trebao biti Franci(s)co (sic!) Jose Bismar(c)k (sic!) Buchenrode. A kršten je u Ostrogonu, što je malo čudno da majka s malom bebom, u poslijeratnoj Mađarskoj, pod ruskom okupacijom, hrli preko cijele države kako bi dijete krstila na sasvim suprotnoj strani zemlje. Zrinskih nema od 1703. god., a obitelj Windischgratz je prinčevska i nije imala nikakvih rodbinskih sveza sa Zrinskima. I obitelj Bismarck je prinčevska, i piše se sa »ck« a ne »k«, a almanahu Gotha nismo mogli pronaći nikakvu inačicu »Bismar(c)k-Buchenrode«.

God. 2000. je u Kninu jedan gospodinom imenom Dr. Raffael Tramontana-Lascaris, odnosno princ Raffael de Castel-Lascaris, alias markiz od Guadacorte, pokušao osnovati »Preuzvišeni Vojni i Bolnički Red sv. Jerolima« kao njegov budući veliki meštar. Ako pogledate u internetu sve o obitelji Lascaris, koja postoji u Španjolskoj, nikakvog Raffaela nećete naći u među njenim članovima. A obitelj imenom Castel-Lascaris također ne postoji: veliki meštar Suverenog Malteškog Reda od 1636. do 1657. god. zvao se točno Ivan Pavao Lascaris de Castellar, bio je rodom iz Ventimiglie i imao je palaču u Nizzi. Koja još stoji i u njoj

je muzej Malteškog reda. I nije bio princ. Istini za volju, u Trogiru je živio jedan ogranak carske obitelji Laskaris, ali je izumro u osobi Jerolima dana 30.VII.1764. god. A gore spomenuti »princ« Raffael tako voli Hrvatsku da je s djeđovske kuće na trgu Klapavica u Visu dao otucati hrvatsko geslo, koje je glasilo »Rad i ustrajnost«. Možda bi to geslo preživjelo da je bilo na talijanskom ili latinskom jeziku.

A jedan drugi gospodin iz Zagreba okitio se predikatom ugarsko-hrvatske obitelji – i to poznatog praplemstva – koja je izumrla 1567 god.!

Sve to nije ništa prema onom što su tijekom 18. st. diljem Europe izvodila trojica braće Zanović! Kako o njima piše Lovorka Čoralčić: »Filmičnu biografiju pustolova i varalica, lažnih kraljeva, kockara i hazardera imali su »antijunaci« braća Stjepan Primislav i Hanibal Zanović – često obradivani u književnim djelima raznih europskih autora.« Već je njihov otac, conte Antun Zanović (*Budva oko 1720) kao vlasnik ozloglašene kavane u kojoj se kockalo i kartalo, bio prognan iz Mletaka 1766. god. I njegovi sinovi su radi bezboštva protjerani iste godine. Primislav se u Firenci čak družio s Casanovom! Stjepan i Primislav su »operirali« po Italiji (Rim, Firenca, Torino), Francuskoj, Engleskoj, Pruskoj i Nizozemskoj. Krivotvorili su razne dokumente i na veliko varali, lažno se predstavljali, osobito Stjepan (+1786) koji je mijenjao imena, pa je neko vrijeme bio potomak Skenderbega, pa poljski kralj, potom potomak raških kraljeva, litvanski vojvoda i sl. Nizozemska je osamdesetih godina 18. st. tek prijetnjom ratom prisilila Mletke da protiv braće Zanović kao svojih podanika pokrene kriminalni proces.

Dr. Ivan Mirnik
Arheološki muzej u Zagrebu

Objavljen tekst izvadak je iz opširnog osvrta koji je objavljen pod naslovom »Frankopani. Primjer ugleda rodova tijekom 17. st. u Europi«

PLEMIĆI na izletu u Mađarskoj

Kiša nije padala najmanje mjesec dana i baš toga jutra, kada su članovi Hrvatskog plemićkog zbora odlučili otputovati na jednodnevni izlet u Mađarsku i posjetiti poznati dvorac FESTETIĆ, kiša je lijevala kao iz kabla. Ali za čudo, svi oni koji su se prijavili za ovaj izlet, došli su bez obzira na dosadnu kišu i hladno vrijeme.

Mnogima je, zapravo većini, bio to prvi posjet ovome dvorcu kao i daljnjem plemićkom pretku Mariju Festetiću na čiju je inicijativu i bio organiziran ovaj jednodnevni izlet.

- Mario, pa ti bi nam mogao biti vođa puta rekli su mu pristupni plemići.
- Što mislite, da bi vas ja mogao ispravno voditi i dovesti do dvorca. Nisam siguran, jer i ja idem u dvorac, nećete vjerovati, prvi puta.
- E, moj Mario, rekao mu je susjed Zlatko Barabaš, da mi idemo u dvorac kojih predaka, u dvorac koji nosi moje prezime, ja bih vas dovezao točno pred vrata a dočekala bi vas i limena glazba sa mladim mažoretkinjama.
- Ja ti vjerujem, odgovorio mu je Mario, ali ti takav dvorac nemaš, a ja imam.
- Ne brinite o dolasku pred dvorac, o tome ja vodim brigu, nadovezao se na razgovor naš turistički vodič Mladen Jauk, koji je dobro znao kojem društvu je danas vodič i iskoristio trenutak da tumačeći povijest krajeva kroz koje se autobus kretao spomene i porodicu Frankopan za koju je povijesno dokazano da nisu imali nasljednike, kako se neki falsifikatori danas proglašavaju bez osnove nasljednicima ove plemićke hrvatske obitelji.
- Plemićki zbor trebao bi, rekao je Mladen, nešto učiniti da se jedna obitelj, jedna žena koja se proglašava princezom, bez osnova, predstavlja danas u Hrvatskoj kao legalni nasljednik obitelji Frankopan.
- Poduzimamo, poduzimamo, dobacio mu je predsjednik



Zbora. Ne trebate se bojati, neće dugo.

- Treba tome stati na kraj, bili su odlučni svi putnici u autobusu i izričito zahtijevali da se to pitanje postavi na idućoj godišnjoj Skupštini Hrvatskog plemićkog zbora.

Granica; počeli su zvoniti mobiteli.

- Pa kako znaju da sam na granici. Gle SMS poruka glasi DOBRO DOŠLI U MAĐARSKU, uzviknuo je najmlađi plemić trinaestogodišnji Domagoj.
- Ostali su mu zatajili da su istu poruku i oni dobili na svoje mobitele
- rekoše oni, pa to tebe netko prati, mora da si važna ličnost...
- I tako kilometar po kilometar stigli smo do mjesta KESZTHELY blizu Balatona i do dvorca FESTETIĆ
- Pa to je mađarski VERSAILLES, uzviknula je većina plemića. Iako je bilo tmurno i kišovito, pogled na dvorac bio je veličanstven. Stručni vodič iz dvorca, rekao je da se dvorac prostire na preko 40 hektara i da ima preko 100 soba.
- Dvorac je sagrađen u 18. stoljeću, govorio je on, i građen je

- po fazama, a gradila su ga tri brata Festetića
- U dvorcu su bili razni sadržaji, a najpoznatija je knjižnica sa preko 90 tisuća knjiga. Na pitanje prisutnih kako se uspelo spasiti toliko knjiga za vrijeme II svjetskog rata vodič je odgovorio
 - Sreća je za dvorac, a i za knjige bila, da je za vrijeme rata u njemu boravio jedan major ruske Armije, koji je bio francuski učenik i koji je znao koja je to vrijednost. Dao je zadržati prostoriju knjižnice, i napisao da je to zarazna bolnica. To je spasilo knjižnicu a i druge eksponate neprocjenjive vrijednosti.



Najznačajnije je za braću Festetić da su u dvorcu oformili tzv. GEORGIKON, to jest lanac školstva od dječjih vrtića do liceja. Razgledajući dvorac bili smo zadivljeni prekrasno namještenim prostorijama, vrlo vrijednim lusterima, umjetničkim slikama, tepisima i ostalim umjetninama.

Na kraju dvosatnog razgledanja, predsjednik HPZ-a predao je poklon Zbora ravnatelju Muzeja u dvorcu, mr. Jozefu Mohacsiju, čime je posjet mađarskom Versaillesu bio završen.

Što znači biti organizator i blagajnik, najbolje je na svojim leđima osjetio plemeniti Branimir Cindro koji nije stigao sa grupom običi posljednji dio dvorca, jer je morao ići u grad rezervirati ručak za nas četrdeset. A kiša nikako da stane a bila je i nedjelja.

Plemić Sergije sa suprugom nije bio zadovoljan sa mađarskom kuhinjom.

- Ja sam, po tradiciji i pričanju, pričao je kasnije on, očekivao paprenu i ljutu hranu, a kad tamo, bolje i da ne govorim.....

Poslije ručka, a prije povratka, bilo je odlučeno, pošto nije bio tradicionalnog šopinga, jer je bila nedjelja, da se skoči autobusom do obližnjeg Blatnog jezera BALATONA, koji je na karti bio tu na dohvat ruke. Međutim nije išlo, vozač skupa sa vodičem je zalutao i nije mogao nikako pronaći ulaz prema jezeru iako se vidjelo u daljini. I tako su hrvatski plemići ostali bez jednog lijepog doživljaja kojeg su priželjkivali.

I što nam je preostalo nego da se okrenemo i uputimo prema lijepoj našoj.

I dalje je kišilo. Opet granica i opet mobiteli

- Ovo nije bez vraga, opet je uzviknuo najmlađi plemić kada mu je mobitel zazvonio i kada je ponovno dobio SMS poruku – DOBRO DOŠLI U HRVATSKU.

Svi putnici, hrvatski plemići, gromko su se nasmijali, kada su čuli da najmlađem plemiću opet zvoni mobitel i spontano i jednoglasno uzviknuli

DOBRO DOŠAO U HRVATSKU

Drago pl. Antoniazzo

IMPRESSUM

- Izdavač HRVATSKI PLEMIČKI ZBOR • Za izdavača Ante pl. RENDIĆ MIOČEVIĆ • Urednici Zlatko pl. BARABAŠ, Branko pl. CINDRO • Izrada fotolita i tisak: DENONA • Naklada 300 primjeraka

— Zahvala SPONZORIMA —

Uredništvu je ovom prilikom osobito zadovoljstvo zahvaliti se osobama i tvrtkama koje su svojim prilogom omogućile realizaciju trećega broja Glasnika HPZ-a: • Tvrtka LASERplus donirala je cjelokupnu grafičku pripremu • Tvrtka DENONA donirala je fotolite i tisak • Tvrtka PLANA l.m.d. donirala je papir za tisak